

Ajourføring og kontroll av skogsbilveier

Forslag til praktisk organisering av arbeidet i kommunen.

Innhold

1. Innledning.....	2
2. Oppdatere veier ved å koble søknader om tilskudd til riktig vei i veiarkivet.....	3
3. Oppdatere øvrige veier i veiarkivet.....	4
4. Legge til skogsbilveier som mangler i veiarkivet.....	5
5. Legge til en skogsbilvei som mangler i kartet.....	5
6. Fjerne skogsbilveier fra veiarkivet.....	6
7. Appendiks – definisjoner og tips.	6

1. Innledning

Nedenfor finner du vårt forslag for hvordan kommunen bør gjennomføre den delen av skogsveiprojektet som omhandler **ajourføring av skogsbilveier**. Vi forutsetter at de som leser dette dokumentet er kjent med skogsveiprojektet, og at de verktøyene som er tilgjengelig (fagsystemet ØKS generelt og kartløsningen i ØKS spesielt) er kjent. Du finner informasjon om disse tingene på Landbruksdirektoratets hjemmesider under avsnittet om [skogsveiprojektet](#).

Oppgaven med ajourføring og kontroll av skogsbilveiene består i hovedsak av å legge inn informasjon om alle skogsbilveiene i kommunen som ikke allerede er på plass etter at veiarkivet i ØKS ble opprettet. Vi har definert at alle skogsbilveier i arkivet bør vise navn, veiklasse og byggeår. I tillegg har man i ØKS mulighet for å registrere en kontaktperson for den enkelte vei, og her kan man legge inn navn, e-post adresse og telefon til denne. I tillegg kan det registreres organisasjonsnummer til veiforeningen dersom det finnes en slik. Vi anbefaler at all tilgjengelig informasjon legges inn når man gjennomfører dette ajourholdet.

2. Oppdatere veier ved å koble søknader om tilskudd til riktig vei i veiarkivet

Grunnen til at vi starter med denne deloppgaven, er at man automatisk får med en del opplysninger fra søknaden og inn i veiarkivet ved kobling. Dersom feltene navn, veiklasse og byggeår ikke allerede er utfyllt for en vei i veiarkivet, vil ØKS hente disse opplysningene fra søknad om tilskudd når en klikker 'Koble' på en slik søknad. I tillegg vil personen som er registrert som 'Formann' i søknad om tilskudd, legges inn som kontaktperson for veien. (Siden vi har tilskuddssøknader i systemet helt tilbake fra tidlig på 1980-tallet, kan denne informasjonen være 'foreldet'. Navn på kontaktperson legges derfor inn med en '*' foran navnet når det hentes fra en slik søknad.)

Dersom en og samme vei har flere søknader om tilskudd som skal kobles, anbefaler vi at **den eldste** kobles først. Dette har sammenheng med at byggeåret, som hentes fra søknaden og legges inn i veiarkivet, skal bli mest mulig korrekt.

Under arbeidet med kobling av søknader, mener vi det er rasjonelt å arbeide i to vinduer parallelt. (Eller kanskje du er så heldig å ha to skjermer koblet på din PC?).

- Det ene vinduet viser lista med tilskuddssøknader som kan kobles (heretter kalt koblingslista). (Meny: Veier → Koble veisøknader, klikk på 'Søk')
- Det andre viser veiarkivet for kommunen. (Meny: Veier → Veiarkiv, klikk på 'Søk')

Når du søker fram ei koblingsliste, vil den vise alle søknader som ikke allerede er koblet til en vei i arkivet, og den vil være sortert på søknadsnummer. Husk at du kan sortere på veinavn eller veinummer ved å klikke på kolonneoverskriftene dersom dette er ønskelig.

Vi anbefaler at man jobber seg systematisk gjennom lista med søknader, og følgende elementer beskriver en typisk ajourføring for en vei:

1. Start i vinduet med koblingslista, og klikk på den søknaden du ønsker å koble.
2. Finn fram til riktig vei- og parsellnummer som denne søknaden skal kobles til.
3. Klikk på 'Koble'. (Du kommer nå tilbake til koblingslista.)
4. Skift til vinduet med veiarkivet og klikk på F5 (oppdater siden).
5. Finn veien du nettopp koblet en ny søknad til, og åpne opp denne.
6. Kontroller at feltene navn, veiklasse, byggeår og kontaktperson er korrekt fylt ut.
7. Dersom du har mer informasjon om veien som kan legges inn, eller noen av feltene ovenfor skal korrigeres, klikker du på 'Rediger vei', legger inn ønskede endringer og klikker 'Lagre'.
8. Klikk på 'brødsmula' med kommunenavnet øverst på siden for å komme raskt tilbake til veiarkivet.
9. Gå tilbake til vinduet med koblingslista for å koble neste søknad.

Slik bør man fortsette til alle søknader som gjelder tilskudd til skogsbilveier er koblet. Traktorveiene må vente til vi er klar for oppgaven med 'Ajouføring av traktorveier'.

3. Oppdatere øvrige veier i veiarkivet

Neste oppgave blir å oppdatere informasjon om skogsbilveiene som ikke har mottatt tilskudd. Igjen anbefaler vi å arbeide parallelt i to vinduer på skjermen.

- Det ene vinduet skal vise veiarkivet for kommunen.
(Meny: Veier → Veiarkiv, klikk på 'Søk')
- Det andre skal vise et kartbilde av alle veiene i kommunen.
Du får tilgang til dette fra veiarkivet for kommunen ved å klikke på '*Vis alle skogsveier for <din kommune> i kartet*'.
'

I kartbildet er veien fargekodet slik at alle veier som betraktes som ajour (helt presist: de som har registrert en gyldig veiklasse) i arkivet, vises med grønn farge, mens de øvrige vises som røde veier.

Her anbefaler vi at man jobber seg systematisk gjennom de 'røde' veiene, og følgende elementer beskriver en typisk ajourføring for en vei:

1. Velg en 'rød' vei i kartet som du vil ajourføre. Klikk på veien slik at du får opp informasjonsboksen.
2. Klikk på linken '*Vis i ØKS*'
3. Det åpnes en ny side (i en egen fane) fra ØKS som viser informasjonssiden for veien. Klikk på '*Rediger vei*'.
4. Finn fram og registrer navn, veiklasse og byggeår for veien.
5. Legg også inn annen informasjon (kontaktperson, e-post adresse, telefon og organisasjonsnummr for en eventuell veiforening.
6. Klikk '*Lagre*' når alt er på plass.
7. Lukk fanen med veiens informasjonsside, og gå tilbake til vinduet med kartbildet av alle veiene.
8. Oppdater siden (F5, eller eventuelt Ctrl+F5).
Sjekk at veien du har jobbet med nå har blitt grønn i kartet.
9. Gjenta prosessen for neste vei.

4. Legge til skogsbilveier som mangler i veiarkivet

Selv om vi startet skogsveiprojektet med å opprette et veiarkiv som inneholdt alle skogsbilveiene som var registrert hos Kartverket, kan vi komme over veier som vi ønsker å klassifisere som skogsbilveier, men som allikevel ikke finnes i arkivet. Mulige årsaker kan bl.a. være at veien har en annen kategori enn skogsbilvei på kartet (f.eks. kategorien 'privat vei'), eller at den er registrert hos Kartverket etter at vi opprettet vårt veiarkiv.

For å registrere en vei som opprinnelig er tegnet som privat vei, kan du gjøre som følger:

1. Åpne opp veiarkivet for kommunen i ØKS.
2. Klikk 'Legg til vei'.
3. Legg inn ønsket vei- og parsellnummer og klikk på 'Lagre'.
4. Legg inn øvrige data for veien (navn, veiklasse, byggeår m.m.)
5. Klikk 'Tegn inn ny geometri', tegn inn veien i kartet og lagre. (**NB!** Dersom dette er en privat vei som du har identifisert med veinummer slik dette er beskrevet nedenfor (se 'private veier' i siste kapittel), er det ikke behov for å tegne spesielt nøyaktig. Det er kun start og sluttpunktet + veinummer for den private veien som er viktig).
6. Når du har lagret geometrien, må du først oppdatere siden (trykk F5), og deretter kan du velge 'Send ny geometri'. Angi at dette er en vei som skal endres fra PV til SV (Velg standardmelding 'Ny S-vei erstatter eksisterende P-vei'), og legg inn veinummeret som veien hadde når den var registrert som privat vei.
7. Send meldinga til Kartverket.

5. Legge til en skogsbilvei som mangler i kartet.

Ajourføring og inntegning av veier på kartet er en omfattende jobb, og enkelte ganger kan en vei ha falt ut.

For å registrere en vei som ikke tidligere er kartfestet, kan du gjøre som følger:

1. Åpne opp veiarkivet for kommunen i ØKS.
2. Sjekk om veien du skal registrere allerede finnes i veiarkivet.
 - a. Dersom den gjør det, åpner du informasjonssiden for veien og hopper til neste punkt.
 - b. Dersom den ikke finnes, klikker du på 'Legg til vei'.
Legg inn ønsket vei- og parsellnummer og klikk på 'Lagre'. Pass på å sjekke med andre som er involvert i registrering av veier, spesielt for å sikre at én vei ikke får flere vei- og parsellnummer.
3. Klikk 'Tegn inn ny geometri', tegn inn veien i kartet og lagre..
4. Klikk deretter 'Send oppdatert geometri'. Angi at dette er en ny vei som skal legges til hos Kartverket.

Send meldinga til Kartverket.

6. Fjerne skogsbilveier fra veiarkivet.

Vi har så langt ikke definert hvordan dette bør gjøres. Inntill videre må man lage en oversikt over eventuelle veier som skal slettes, sånn at vi kan fullføre dette når rutinene er på plass.

7. Appendiks – definisjoner og tips.

Navn	Skogsveinavnet vi benytter i veiarkivet må <u>ikke</u> ha status som offisielt godkjent navn, og i utgangspunktet benytter vi gjerne navnet som søkeren selv angir ved oppstart av et veiprojekt. Kommunene er i ferd med å gjennomføre store adresseringsprosjekter for å generere gateadresser på alle boliger. Skogsveier med tilliggende boliger vil omfattes av dette prosjektet, og vil bli tildelt et offisielt navn (kommunalt godkjent). Der hvor et slikt offisielt veinavn er registrert hos Kartverket, vil dette vises i feltet 'Adressenavn' når man ser på en vei i vårt veiarkiv. Kommunene må selv vurdere om det er heniktsmessig å endre skogsveinavnet som vi benytter, slik at veien får ett og samme navn i alle sammenhenger. Feltet 'Adressenavn' kan ikke oppdateres i ØKS.
Byggeår	Med byggeåret til en vei mener vi det året hvor veien opprinnelig ble bygget. Dersom veien senere bygges om til bedre standard og en bedre veiklasse, vil dette som oftest gå fram fra søknadsinformasjon som skal være knyttet til veien. Dersom slik søknadsinformasjon ikke finnes, bør vesentlige ombyggingstiltak registreres som merknader på veien.
Veiklasse	Veiklassen som registreres i vårt veiarkiv skal være i henhold til definisjonene i 'Normaler for landbruksveier'. Så snart vårt veiarkiv er oppdatert, vil dette være det offisielle registeret for veiklassen til alle skogsveier i Norge. Historisk sett har Kartverket åpnet for registrering av landbruksveiklasse i sine registre (NVDB). Der hvor det foreligger en slik registrering, vil dette vises i vårt veiarkiv i feltet 'LBVKlasse'. Feltet 'LBVKlasse' kan ikke oppdateres i ØKS.
Lengde	Dette feltet angir lengden på den aktuelle veien målt i meter. Lengden beregnes ut fra veiens geometri slik denne er registrert hos Kartverket. Feltet oppdateres når vi mottar informasjon om endringer i Kartverkets registre, og det er ikke mulig å endre dette feltet i ØKS.
Kontakt	Her er det mulig å legge inn navn på kontaktperson for en vei. Dersom veiarkivet oppdateres ved at man kobler en søknad om tilskudd til en eksisterende vei, vil personen som er angitt som formann i søknaden legges inn som kontakt (forutsatt at det ikke allerede er lagt inn en kontaktperson). Det vil legges en stjerne ('*') foran navn på kontaktpersoner som hentes inn på denne måten, siden denne informasjonen kan være foreldet – spesielt for gamle tilskuddssøknader.
ORGNR	Organisasjonsnummer for veiforening kan registreres der hvor veieierne er organisert i en forening som er registryrt i enhetsregisteret. Dersom nummeret er registrert, kan man senere klikke på dette for å gjøre direkte oppslag i enhetsregisterert. På denne måten vil man alltid ha tilgang til oppdatert

	kontaktinformasjon for veien.
Privat vei	<p>Kartverket deler alle veier inn i kategorier som betegnes 'veitype'. Våre veier skal ha kategorien landbruksvei (SV), men i en del tilfeller vil vi oppdage at en skogsvei kan være registrert med typen privat vei (PV).</p> <p>For at en vei skal kunne klassifiseres som en landbruksvei (SV), krever forskriften at veien skal være nødvendig for landbruksvirksomhet, og at den bygges i samsvar med landbruksveinormalene. I tillegg må landbruksnyttene av veien være på minst femti prosent av samlet nytte. Veier som faller innenfor denne definisjonen, men som har blitt klassifisert som privat vei, bør omklassifiseres som en del av skogsveiprojektet.</p> <p>Hvordan identifisere en privat vei?</p> <p>Dersom du skal endre veitype fra PV til SV, vil det være en fordel om den private veien er identifisert med korrekt nummer når vi sender melding om endring til Kartverket. Da kan eksisterende geometri hos Kartverket gjenbrukes, og det er ikke behov for at vi tegner inn med samme nøyaktighet. (Kun start og slutt punkt må være nøyaktig.)</p> <p>For å identifisere veien, kan du gjøre som følger:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Start fra veiarkivet for den aktuelle kommunen og velg 'Veivesenets vegkart' opp til høyre. 2. Zoom til ønsket område. Private veier vises med blå farge – skogsveier med rød. 3. Nå vil alle veier som er registrert som PV vises, og du kan klikke på en vei for å få fram korrekt veinummer. <p>OBS! Applikasjonen viser maks. 1000 veier samtidig. Dersom du ikke får fram noen veier i kartet, bør du zoome til et mindre område, slik at antallet veier innenfor utsnitte blir under 1000. Du kan zoome ved å holde 'Shift' inne mens du tegner et rektangel rundt ønsket område på kartet.</p>